МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету»
Предметна (циклова) комісія викладачів методики музичного виховання та вокально-хорових дисциплін

ЛІТНЯ ПРАКТИКА В ТАБОРАХ ВІДПОЧИНКУ

методичні рекомендації до організації та проведення виробничої практики

для здобувачів фахової передвищої освіти
спеціальності 014.13 «Середня освіта (Музичне мистецтво)»
ОПС «фаховий молодший бакалавр»

Мукачево 2025

УДК 379.83[377.8.091.33-027.22:78]

Розглянуто та рекомендовано до друку Методичною радою ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету» (протокол №4 від 07 лютого 2025 р.)

Розглянуто та схвалено на засіданні предметної (циклової) комісії викладачів методики музичного виховання та вокально-хорових дисциплін ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету» (протокол №6 від 28 січня 2025 р.)

Укладачі:

Дмитро ГРЕГІРЧАК – кандидат політичних наук, завідувач навчально-виробничої практики ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету», викладач суспільних дисциплін, «спеціаліст вищої категорії», «викладач-методист».

Надія ШЛЯХТА – викладач ритміки та хореографії, «спеціаліст вищої категорії», «викладач-методист».

Рецензент:

Олена МІШКУЛИНЕЦЬ – кандидат психологічних наук, заступник директора ВСП «ГПФК МДУ» з навчальної роботи, «спеціаліст вищої категорії», «викладач-методист».

Л 64

Літня практика в таборах відпочинку: методичні рекомендації до організації та проведення виробничої практики для здобувачів фахової передвищої освіти (ОПС «фаховий молодший бакалавр») спеціальності 014.13 «Середня освіта (Музичне мистецтво)» / Укладачі: Д. Грегірчак, Н. Шляхта. Мукачево: ВСП «ГПФК МДУ», 2025. 39 с. (1,76 авт. арк.)

Навчально-методичне видання містить інформацію про мету, завдання і зміст виробничої практики «Літня практика в таборах відпочинку». Подано методичні рекомендації щодо організації та проведення виробничої практики. Окреслено вимоги до оформлення звітної документації здобувачів-практикантів.

Адресовано здобувачам фахової передвищої освіти спеціальності 014.13 «Середня освіта (Музичне мистецтво)» ОПС «фаховий молодший бакалавр», педагогам-практикам.

© ВСП «ГПФК МДУ», 2025

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА 4
РОЗДІЛ 1. ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ «ЛІТНЯ ПРАКТИКА В ТАБОРАХ ВІДПОЧИНКУ» 5
1.1.Опис практики 5
1.2.Мета, програмні компетентності та результати навчання 6
1.3. Структура практики 9
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ «ЛІТНЯ ПРАКТИКА В ТАБОРАХ ВІДПОЧИНКУ» 10
2.1.Рекомендації щодо організації практики 10
2.2.Педагогічні основи періодів зміни у літньому таборі відпочинку 14
2.3.Види та форми роботи в літньому таборі відпочинку 17
2.4.Особливості організації та проведення колективних творчих справ 20
2.5.Розробка сценарію виховного заходу 22
2.6.Гурткова робота в літніх таборах відпочинку 23
2.7.Вимоги до звітної документації 25
2.8.Форми контролю та критерії оцінювання результатів проходження практики 26
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ 29
ДОДАТКИ 32

ПЕРЕДМОВА

Важливою складовою фахової підготовки майбутніх вчителів мистецтва закладів загальної середньої освіти та музичних керівників є літня практика в таборах відпочинку, яка спрямована на закріплення набутих психолого-педагогічних, методичних знань, умінь і навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності.

У Законі України «Про Освіту» вказується, що метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей,виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.У зв'язку з цим особливуувагунеобхідно приділяти вихованню учнівської молоді, організації її змістовного дозвілля. Тому здобувачам освіти, які готуються проходити літню практику в таборах відпочинку, слід наполегливо оволодівати комплексом знань, умінь і навичок, необхідних для ефективної організації літнього відпочинку дітей.

Відпочинок дітей у літній період є важливою складовою процесу їх соціалізації та розвитку. Літній відпочинок допомагає у відновленні психічних та фізичних сил особистості, підвищенні її освітнього та духовного рівня, здійсненні тих занять у вільний від навчання час, що відповідають потребам і бажанням дитини таприносять їй задоволення. Цікаве і змістовне дозвілля дітей у літній період допомагає відновити енергію після напруженого навчального року, розвивати соціальні навички, підтримувати фізичне та психічне здоров'я дітей, задовольняє їхні інтереси та потреби, дає можливість розважатися й насолоджуватися вільним від навчання часом, проводити його з користю.

Таким чином, даний вид практики не лише завершує засвоєння змісту, форм і методів виховної роботи, але й створює умови для активного вправляння у проведенні різних видів діяльності з учнями різного віку в умовах літнього відпочинку.

РОЗДІЛ 1.
РОЗДІЛ 1. ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ «ЛІТНЯ ПРАКТИКАВ ТАБОРАХ ВІДПОЧИНКУ»

1.1. Опис практики

<table>
<tr><th>Найменування показників</th><th>Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь</th><th>Характеристика практики</th></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів ECTS – 3,0

Модулів – 1

Змістових модулів – 3

Загальна кількість годин – 90</td><td rowspan="2">Галузь знань
01 Освіта / Педагогіка</td><td>Денна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Виробнича практика</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Тривалість – 2 тижні</td><td>Спеціальність
014.13
Середня освіта
(Музичне мистецтво)</td><td>Рік підготовки: 3-й

Семестр: 6-й

Практичні: 60 год.

Самостійна робота: 30 год.</td></tr>
<tr><td>Освітньо-професійний ступінь:
фаховий молодший бакалавр</td><td>Вид контролю:
диференційований залік</td></tr>
</table>

1.2. Мета, програмні компетентності та результати навчання

Важливою складовою практичної підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва закладів загальної середньої освіти та музичних керівників закладів дошкільної освіти є виробнича практика «Літня практика в таборах відпочинку», яку здобувачі освіти спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво) проходять у літніх таборах відпочинку.

Мета практики: розширення професійно-педагогічних знань і досвіду самостійної організації життя та діяльності дитячого колективу, оволодіння методикою виховної роботи зі школярами різного віку в період літніх канікул.

Завдання практики:

– сформувати у здобувачів освіти вміння і навички роботи зі школярами різного віку в умовах літнього табору відпочинку;

– ознайомлення здобувачів освіти з умовами роботи та правилами внутрішнього розпорядку літнього табору;

– оволодіння методикою підготовки, організації та проведення різних форм виховної роботи з дітьми (загонового збору, походу, екскурсії, конкурсів та ін.);

– засвоєння інноваційних соціально-педагогічних технологій організації літнього відпочинку дітей;

– розширення і поглиблення науково-теоретичних знань здобувачів освіти з педагогіки та фахових методик в процесі проведення виховної роботи;

– розвиток умінь вибирати найефективніші методи і прийоми колективної та індивідуальної виховної роботи зі школярами різного віку.

Здобувачі освіти повинні ***знати:***

– правила безпеки життєдіяльності дітей в умовах літнього табору відпочинку;

– педагогічні основи функціонування загонів, їх структурних та вікових особливостей;

– специфіку відкритого мікросередовища, довкілля, звичаїв і традицій літнього табору, який займається організацією дозвілля та відпочинку дітей з метою організації виховної роботи;

– педагогічні передумови режиму життєдіяльності дітей і підлітків в умовах літнього дозвілля, її позитивні сторони і недоліки; особливості взаємодії довкіллі і формування особистості вихованця;

– принципові положення щодо створення загонів, творчих об’єднань за інтересами та їх роль у вихованні особистості;

– педагогічні умови виховної роботи в умовах літнього відпочинку, шляхи активізації участі всіх суб'єктів у виховній діяльності;

– форми виховної роботи в умовах літнього табору та методику їх проведення;

– особливості використання педагогічних надбань закладів в умовах літнього відпочинку дітей.

В процесі проходження практики здобувачі освіти **повинні** оволодіти такими ***вміннями:***

– визначати мету і завдання виховної роботи з дітьми та підлітками в літньому таборі;

– складати план виховної роботи на табірну зміну і на кожний день з врахуванням інтересів та індивідуальних особливостей дітей;

– організувати самоврядування в дитячому колективі і спрямовувати його діяльність;

– вивчати психологічні особисті дітей з метою діагностики і проектування їх розвитку і виховання;

– створювати умови для розвитку самодіяльності, творчості дітей та підлітків;

– організовувати різні форми виховної роботи з школярами, поєднуючи колективну діяльність з індивідуальною;

– встановлювати педагогічно правильні стосунки з дітьми та підлітками, колегами;

– педагогічно усвідомлювати і аналізувати досвід своєї педагогічної діяльності.

Відповідно до освітньо-професійної програми, проходження практики в групах дошкільного віку сприяє формуванню у здобувачів фахової передвищої освіти таких **компетентностей:**

Інтегральна компетентність:

ІК 1. Вміти вирішувати типові спеціалізовані задачі в галузі середньої освіти та педагогіки або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів педагогічних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність враховувати в освітньому процесі вікові особливості учнів.

СК2. Здатність до використання предметних знань в освітньому процесі.

СК6. Здатність до формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів.

СК7. Здатність до спілкування з батьками, колегами, іншими фахівцями з метою педагогічного супроводу.

СК8. Здатність до забезпечення сприятливих умов в освітньому середовищі для кожного учня відповідно дойого індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.
СК15 Здатність до попередження булінгу та протидії різним проявам насильства.
СК19. Спроможність організовувати культурно-мистецьку діяльність учнів та дошкільників з метою відродження української духовності, збагачувати творчий та культурний потенціал особистості.

Програмні результати навчання:

РН3. Аналізувати можливості професійного розвитку з урахуванням умов педагогічної діяльності та індивідуальних запитів і потреб.

РН4. Враховувати вікові особливості учнів в освітньому процесі для забезпечення його ефективності.

РН5. Забезпечувати досягнення результатів навчання, визначених Державними стандартами освіти та типовими освітніми програмами.

РН6. Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних освітніх галузей в освітньому середовищі.

РН8. Сприяти формуванню мотивації учнів до навчання.

РН9. Використовувати ефективні форми, засоби і стратегії комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями.

РН10. Планувати освітній процес залежно від мети, індивідуальних особливостей учнів, специфіки діяльності закладу освіти.

РН11. Застосовувати інновації у професійній діяльності.

РН12. Оцінювати власну педагогічну діяльність відповідно до визначених критеріїв.

1.3. Структура практики

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	Всього	у тому числі	
		Практична робота	Самостійна робота
Модуль 1. Змістовий модуль 1. Організаційно-інформаційний			
Настановча конференція. Знайомство з метою і завданнями практики. Проходження інструктажу з безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту.	**4**	2	2
Розробка індивідуального плану проходження практики.	**2**		
Разом за змістовим модулем 1	**6**	**2**	**2**
Змістовий модуль 2. Змістовий			
Ознайомлення з умовами роботи, правилами внутрішнього розпорядку, традиціями літнього табору відпочинку	**6**	4	2
Охорона життя і здоров'я дітей в умовах організації літнього дозвілля. Інструктаж дітей з безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту.	**2**	2	
Планування роботи загону на зміну. Збір відомостей про дітей, складання девізу, пісні, емблеми	**6**	4	2
Організація та проведення заходів пізнавально-розважального, мистецького, екологічного спортивного та патріотичного спрямування, ігор, квестів, руханок тощо	**66**	46	20
Разом за змістовим модулем 2	**80**	**56**	**24**
Змістовий модуль 3. Підсумковий			
Оформлення документації практики. Написання звіту.	**4**		4
Підсумкова конференція. Залік	**2**	2	
Разом за змістовим модулем 3	**6**	**2**	**4**
Всього	**90**	**60**	**30**

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ «ЛІТНЯ ПРАКТИКА В ТАБОРАХ ВІДПОЧИКУ»

2.1.Рекомендації щодо організації практики

Виробничу практику «Літня практика в таборах відпочинку» здобувачі освіти проходять у VI семестрі протягом двох тижнів.

Здобувачі освіти розподіляються у літні табори відпочинку. Для успішного проходження здобувачами освіти цього виду практики адміністрація коледжу постійно співпрацює з літніми таборами, попередньо уклавши угоди з їх керівництвом.

Зміст діяльності здобувачів освіти*:*

1. **Участь у роботі настановчої конференції**. Знайомство з метою і завданнями практики. Визначення змісту завдань. Розробка індивідуального плану.
2. **Ознайомлення з умовами роботи, правилами внутрішнього розпорядку, традиціями літнього табору відпочинку (бази практики).** Вивчення складу загону, перевірка ступеня готовності дітей до перебування у таборі; організація діяльності загону, слідкування за виконанням дітьми розпорядку дня, організація їхнього побуту.
3. **Організаційно-педагогічна робота.** Аналіз специфіки прояву вікових та індивідуальних особливостей вихованців, стану їх здоров'я; освоєння елементарних вмінь передбачати та діагностувати поведінку дітей; планування конкретних виховних заходів, враховуючи цілі та завдання виховної роботи, орієнтуючись на вікові та індивідуальні особливості школярів, беручи до уваги соціально-психологічні особливості розвитку дитячого колективу; дослідження проблеми педагогічного керування організацією дитячого дозвілля і процесу формування культурних запитів особистості, організація роботи з тимчасовим дитячим колективом; організація самоврядування в колективі і спрямування його діяльності; створення умов для стимулювання соціальної активності; створення умов для розвитку самодіяльності, творчості дітей та підлітків.
4. **Планування роботи загону на зміну.** Складання план роботи загону; використання різноманітних форм, методів, засобів і прийомів виховної роботи в загоні табору з метою організації дитячого дозвілля та відпочинку; організація виховної діяльності

на засадах творчої взаємодії у системі відносин «вихователь – діти»;

5. **Проведення творчої виховної діяльності за різними напрямками виховної роботи (музичне. моральне, трудове, фізичне, гігієнічне, естетичне, громадянське).** Проведення заходів; організація і проведення спортивних змагання і свят, рухливих і спортивних ігор; здійснення загартування організму дітей, плавання; планування і проведення загонових «вечірніх вогників»: знайомства, аналіз дня, тематичний, прощальний; організація самообслуговування і трудові акції, трудові десанти і операції по благоустрою території табору.
6. **Організація дозвілля дітей.** Проведення годин спілкування морально-етичного спрямування: про гуманізм, колективізм, дружбу, про культуру поведінки; організація читання і обговорення книг, кінофільмів; проведення години милування, хвилини з мистецтвом; організація і проведення конкурсів юних художників, співаків, танцюристів, огляди художньої самодіяльності, відвідування музеїв і виставок, вечори казок, поезії тощо; проведення заходів спрямованих на вивчення історії свого краю: збір краєзнавчого матеріалу для виставки, проведення днів лісу, птахів; проведення тренінгових занять в загоні на подолання конфліктної ситуації.
7. **Дотримання правил безпеки життєдіяльності дітей у літньому таборі.** Проведення інструктажу з правил безпеки життєдіяльності та поведінки на території табору, за територією табору, в лісі, на воді тощо; дотримання правил безпеки життя дітей під час купання, походів, екскурсій, спортивних змагань.
8. **Випуск стіннівки.** Оформлення загонового куточку, виготовлення призів.
9. **Індивідуальна робота.** Проведення індивідуальної виховної роботи з дітьми та підлітками; взаємодія з дітьми, підбір індивідуального підхіду до дитини; вивчення та аналіз досвіду кращих вихователів, інструкторів з фізичної культури; здійснення аналізу та самоаналізу організації та проведення системи виховної роботи в загоні (таборі).
10. **Робота з батьками.** Проведення бесіди з батьками.
11. **Оформлення звітної документації.** Узагальнює отримані під час практики результати.
12. **Підготовка до підсумкової конференції.** підготовка виступу-презентації на підсумкову конференцію з літньої практики в таборах відпочинку.

Права і обов'язки суб'єктів практики

Керівництво практикою здійснюють завідувач навчально-виробничої практики, керівник практики від предметної (циклової) комісії (методист практики), закріплений за підгрупою здобувачів освіти, та керівник практики від бази практики.

Завідувач навчально-виробничої практики:

– контролює укладання угод про проведення практики здобувачів освіти;

– готує проєкти угод про проведення практики здобувачів освіти;

– готує проєкти наказів про організацію практики здобувачів освіти;

– активізує, контролює, бере участь у розробці програм практик;

– готує необхідну документацію для проходження практики (журнали обліку практики, направлення тощо);

– здійснює розподіл здобувачів освіти на практику з урахуванням можливостей баз практики;

– планує та організовує настановчі та звітні конференції з практики;

– контролює та проводить інструктаж з техніки безпеки, цивільного захисту, охорони праці та про порядок проходження практики до початку практики;

– проводить наради з керівниками практик;

– контролює види і строки проведення практики, визначені навчальними робочими планами підготовки здобувачів освіти певної спеціальності;

– здійснює контроль за виконанням програм практики, своєчасним складанням заліків із практики, за веденням звітно-облікової документації з практики.

Керівники практики від предметної (циклової) комісії:

– розробляють програми практики на основі наскрізної програми практики;

– складать графіки проведення та розробляють плани практики;

– розробляють методичні документи, які сприятимуть досягненню високої якості проведення практики здобувачів освіти;

– беруть участь у проведенні всіх організаційних заходів перед початком практики;

– під час настановчих конференцій проводять інструктажі з техніки безпеки, цивільного захисту, охорони праці та порядку проходження практики;

– здійснюють ознайомлення здобувачів освіти з необхідною документацією (програмою практики, щоденником практики, методичними рекомендаціями);

– повідомляють здобувачів освіти про систему звітності і критерії оцінювання результатів практики;

– відслідковують своєчасне прибуття здобувачів освіти на базу практики;

– закріплюють практикантів за робочими місцями;

– у тісному контакті з керівником від бази практики забезпечують високу якість її проходження згідно з програмою;

– здійснюють контроль за виконанням програми практики;

– своєчасно ведуть записи в журналі обліку практики;

– контролюють виконання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку;

– перевіряють та оцінюють результати проходження практики здобувачами;

– подають завідувачу навчально-виробничої практики письмовий звіт про проведення практики.

Керівник практики від бази практики:

– організовує практику згідно з програмою практики;

– проведить інструктаж з охорони праці, техніки безпеки, протипожежної безпеки та цивільного захисту;

– забезпечує ефективність проходження практики здобувачами освіти;

– забезпечує і контролює дотримання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку.

Здобувачі освіти під час проходження практики зобов'язані:

– брати участь у настановчій конференції із питань організації практики;

– до початку практики одержати від керівника практики від коледжу направлення, методичні матеріали та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;

– пройти інструктаж з техніки безпеки, охорони праці та цивільного захисту до початку практики;

– своєчасно пройти медогляд;

– своєчасно прибути на базу практики;

– у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;

– вивчити й суворо дотримуватись правил техніки безпеки, охорони праці та внутрішнього розпорядку на базі практики;

– нести відповідальність за виконану роботу;

– після закінчення практики своєчасно подати звітну документацію і захистити результати практики.

Здобувачі освіти під час проходження практики мають право:

– вносити пропозиції щодо вдосконалення підготовки до практики в межах фахових дисциплін та методик, її організації і методичного забезпечення;

– одержувати у керівників від бази практики та коледжу консультації щодо проведення виховних заходів, організації різних видів і форм роботи з дітьми в умовах літнього табору тощо;

– на подовження терміну проходження педагогічної практики при наявності поважних причин та відповідних документів, що їх підтверджують.

До практики допускаються здобувачі освіти, які: пройшли інструктаж з техніки безпеки та з питань безпеки житєдіяльності дітей у літньому таборі відпочинку; розробили папку-скарбничку з конспектами виховних занять та матеріалами до них (не менше 10), посібниками, прикладами ігор, пісень тощо; пройшли медичний огляд.

Після отримання допуску здобувачі освіти отримують направлення на практику в літні табори відпочинку. Здобувачі освіти повинні мати з собою такі **документи:** паспорт; ідентифікаційний код; медичну книжну з печаткою про допуск до роботи; направлення на виробничу практику; документацію і папку-скарбничку з посібниками і наочністю; необхідні зручні речі для роботи з дітьми в умовах літнього табору відпочинку.

2.2. Педагогічні основи періодів зміни у літньому таборі відпочинку

Табірна змінаподіляється на три періоди: **організаційний, основний, підсумковий.**

Організаційний період розпочинається з моменту заїзду дітей у табір і триває 3-4 дні, коли колективу ще немає, а є організаційна одиниця – загін, в якому об’єднали дітей за певним віком та врахували рівну кількість хлопчиків і дівчаток. Діти відчувають стан адаптації, загальної емоційної напруги, спричинений недостатністю інформації про закони, норми, вимоги нового колективу, про його членів, вожатих, своє можливе місце в колективі.

Мета організаційного періоду: розкрити перспективи діяльності дітей в таборі, закласти основи тимчасового дитячого колективу, враховуючи минулий досвід дітей і традиції табору.

Завдання вожатого: проаналізувати якісний склад дітей, рівень їх умінь і навичок організаторської діяльності, інтересів і захоплень; познайомити дітей з законами та традиціями табору; розробити єдині педагогічні вимоги до виконання режиму дня, дисципліни в таборі, створити творчу атмосферу діяльності, сформувати органи дитячого самоврядування, визначити стиль взаємовідносин у колективі. Мета діяльності вожатого в організаційний період – згуртувати дитячий колектив для того, щоб зробити його у подальшому інструментом виховання особистості; організувати

життя дітей. Від того, як вожатий проведе організаційні дні, залежатиме успіх його роботи. Тому вожатий в організаційний період повинен:

- розмістити дітей і впорядкувати їх речі;
- провести екскурсію по табору;
- провести знайомство, розповісти про традиції табору;
- ознайомити з правилами спілкування в загоні;
- провести організаційний збір загону, розподілити доручення,
- обрати творчий актив, придумати назву загону, пісню і девіз;
- провести обговорення справ і скласти план роботи на зміну.

Рекомендовані види й організаційні форми діяльності:

- гра (на знайомство і спілкування, знайомство);
- організаційно-громадська (випуск стіннівки «Привіт, табір!»,
- виконання доручень, вибори активу, підбиття підсумків дня);
- трудова (самообслуговування, благоустрій території);
- художньо-творчі (концерт «Ромашка», мальований фільм, концерт-блискавка);
- інтелектуальна (турнір, конкурс ерудитів);
- пізнавальна (екскурсія по табору, бесіди з краєзнавства);
- фізкультурно-спортивна (зарядка, проведення веселих змагань).

Основний період табірної зміни триває після закінчення організаційного до моменту настання підсумкового (3-4 дні до в'їзду дітей). У цей період дитячий колектив відчуває різний психологічний стан. Діти об'єднуються в групи для досягнення висунутих перспектив, бачать себе частиною цілого колективу – загону. Вони проявляють товариськість, взаємодопомогу, вимогливість, підвищується статус тих дітей, які діють в інтересах колективу. Мета основного періоду:

- домогтися створення виховної системи в загоні;
- сприяти розвитку особистості кожної дитини на основі розвитку колективу та міжособистісних стосунків;
- домогтися пізнавального характеру кожної справи;
- розвивати організаторські вміння і навички через систему доручень (актив, тимчасові об'єднання, традиційні доручення, змінність активу);
- домогтись виконання режимних моментів, єдиних вимог;
- організувати взаємодію з загонами і службами табору.

Мета діяльності вожатого в основний період – перетворити колектив загону на інструмент цілеспрямованого формування певних якостей особистості у дітей, що входять до його складу. Тому завжди вожатий повинен пам'ятати такі заповіді:

1. Посмішка і гарний настрій – основа успіху.
2. Говори чітко, коротко, голосно.
3. Вожатого повинні бачити всі.
4. Заздалегідь знайди собі помічників.

5. Підбираючи ігри, подумай про вік дітей.
6. Ніколи не принижуй людську гідність.
7. Будь готовим запропонувати іншу гру, справу, якщо перша не вдалася.
8. Вожатий вболіває за всіх.
9. Вмій підбадьорювати і похвалити.
10. Завжди будь охайним, чистим, усміхненим.

Рекомендовані види й організаційні форми діяльності:

– конкурси, огляди, змагання з різних видів діяльності, які сприяють

– самовизначенню загонів, що проявляють перші колективні емоції, першу спільну радість;

– справи комплексного характеру (день миру, день пам'яті, операція «Наш друг –природа», день милосердя);

– організаційно-громадська діяльність (колективне планування діяльності загону, дружини, збір з планування роботи, участь у роботі творчих груп, ради справи);

– трудові справи, самообслуговування, чергування в їдальні, по табору,

– благоустрій території.

Підсумковий період табірної зміни розпочинається за 3-4 дні до її закінчення та від'їзду дітей. Колектив перетворюється на інструмент індивідуального розвитку кожного з його членів, коригування його соціального досвіду, розвитку творчої ініціативи. Стає більш ефективною діяльність органів самоврядування, зростає самостійність активу з його добровільними помічниками. Мета підсумкового періоду: підвести підсумки діяльності дітей у таборі. Завдання вожатого:

– проаналізувати виховну роботу в загоні, виявити причини успіхів і невдач;

– дати оцінку діяльності органів дитячого самоврядування;

– визначити перспективи діяльності загону.

Підбиття підсумків зміни:

– аналіз проведених справ;

– вогнище, бесіди;

– прибирання території;

– підготовка спальних корпусів;

– від'їзд дітей.

В основі справ цього періоду лежить моральний заряд, традиції доброго ставлення до людей. А керує всім цим вожатий. Його головне завдання – створити умови для самореалізації особистості кожної дитини.

2.3. Види та форми роботи в літньому таборі відпочинку

З огляду на специфіку організації дозвілля з дітьми різного віку, доречними є такі види діяльності:

– **пізнавальна і ціннісно-орієнтаційна**(день пізнавальних ігор, усні журнали, аукціон знань, інтелектуальний бій, ігри-тренінги з культури спілкування);

– **суспільно-громадська (**посиденьки, «Проблеми тижня», клуб юних парламентарів, конкурс просвітницьких знань);

– **організаторська** (гра «Лідер», «Подорож у небувалі країни», журнал-естафета «Жива газета», гра «Дзеркало», «Організація самоврядування»);

– **мистецька**(конкурс-захист «Пори року», «Мої музичні захоплення», музичний ринг, вечір авторської пісні «Візьми гітару», фестиваль мистецтв, виставка-вернісаж, театральний КВК, пісенний аукціон, свято «На балу у Попелюшки», «Гуморина», конкурс «Природа, майстерність, фантазія»);

– **спортивно-оздоровча** (ранкова гімнастика, плавання, біг, ходьба, походи, спортивні ігри, шахові турніри, спартакіада, свято «Сила і грація», спортивно-туристична гра «Розвідники», конкурс «Спортивний загін», бесіди);

– **трудова** (самообслуговування, розвідка корисних справ, ательє добрих послуг, майстерня по виготовленню сувенірів, дні передбачливості, виставки, ярмарки, гра-естафета «Економіка і ми», збір лікарських рослин, гілкового корму);

– **натуралістична й екологічна** (створення загонів по охороні природних багатств, бесіди по охороні природи і раціональне використання її ресурсів, екскурсії в природу, вироби з природних матеріалів, організація трудових десантів по озелененню території);

– **туристично-краєзнавча**(туристичні походи, які супроводжуються збором матеріалу історичного, географічного характеру: гербаріїв, колекцій, складання краєзнавчого альбому, зустрічі із старожилами та запис їх розповідей про минуле села, міста).

Розповсюдженими формами роботи з дітьми та підлітками є: диспути, родинні свята, різноманітні подорожі, пізнавальні програми, зустрічі з цікавими людьми, історичні години, виставки, змагання, конкурси, концертно-художні колективи, вікторини, аукціони талантів, вітальні, вогники, дискотеки, сюжетно-ігрові та танцювально-розважальні програми, музичні шоу, дні іменинників тощо.

До прикладу:

Концерт-блискавка – готується за 30-40 хвилин до показу. Як правило, до програми входять вірші, пісні, гуморески, гра на музичних інструментах. Бажано запропонувати дітям тематику концерту.

Літературний карнавал – дає можливість всім дітям взяти участь у конкурсі на кращий карнавальний костюм, його захист (читання, спів, виконання літературного чи музичного твору).

Конкурси-драматизації –театралізація у виконанні пісень,казок з монологами, авторськими виступами.

Ярмарок головоломок – розгадування і розплутування веселих головоломок.

Лицарі пера – програма конкурсного виступу юних поетів, прозаїків, пародистів, тут немає переможців, тут всі –молодці.

Лісова республіка – виставка лісових дарів, виробів з лісового матеріалу, квітів.

Мода. Мода. Мода – дефіле моделей, демонстрація костюмів різного призначення. Рекомендується коментувати показ, використовуючи музичні ритми, під які демонстранти представляють свої моделі

Тіньовий театр – учасники знаходяться за білим екраном. Сильний спектр світла, освітлюючи їх, створює тіньове зображення на екрані. Таким чином можна розігрувати інсценівки, казки, діалоги.

Вечір жанрів – учасники вибирають жанр і працюють у ньому. Можуть бути представлені: цирк, театр драми, опера, оперета, ляльковий театр, естрадний жанр тощо.

Бабуся-Загадуся –проводиться за визначеною темою, наприклад, загадки про овочі чи явища природи. Хто відгадає більше, той і переможець.

З'їзд художників – малюнки на асфальті поєднують з різними плакатними конкурсами та іграми.

Лицарський турнір – конкурс для хлопців - старшокласників, які пробують себе у ролі елегантних і сміливих лицарів.

Золотий ключик – конкурс для хлопчиків до 10 років з різноманітними завданнями

Молодіжні вечірки – носять розважальний і пізнавальний характер. До прикладу: «Вечірка днів народження» (конкурси з іменинниками), «У гості до НЛО» (змагання для «літаючих тарілок»), «Яблучна вечірка» (різноманітні конкурси з яблуками), «Газетна вечірка» (використавши стару пресу, є можливість розважити команди смішними естафетами) тощо.

Таємничий острів – капітанам команд вручаються карти, на яких зображені маршрути для проходження станціями. На станціях гравці виконують завдання і набирають певну кількість балів. Розгадавши ребус – можливість відшукати «солодкий скарб».

Гра «Веселий експрес» – як і в попередній грі, створюються команди. Команди - поїзди – це ланцюжок дітей, які беруться за руки і

проходять станції «Спортивна», «Казкова», «Чомучка», «Загадки» та інші. За загальною кількістю набраних балів визначається команда-переможець.

«Острів любові» – запрошує старшокласників на цікаву програму. Неодмінні атрибути вечора: свічка і гітара. Теми: «Перше кохання», «Сімейне щастя», «Кохання через роки», «Кохання у віршах».

Театральні самоцвіти – конкурс акторської майстерності. Пропонуються різні завдання: інсценізація скоромовок, казок, декламування віршів, розігрування мімічних сцен («на рибалці», «у лікаря» та ін.)

Сюжетні концерти – з а основу береться відомий сюжет. Головні герої діють відповідно до сценічного образу. У програму вплітаються номери.

День рідної землі – цілий день розваг, сміху і веселого настрою. Зранку проводиться конкурс народної пісні. Після обіду діють торги - атракціони, де можна заробити гроші, які виготовляються спеціально до свята. Після вечері – аукціон, на якому за свої гроші можна зробити колективну покупку. Купити можна овочевий набір, шоколадки, печиво, дискотеку і т.д.

Бали, карнавали – для них характерні святковість,оригінальність оформлення, використання карнавальних масок, урочистість відкриття і закриття. Поведінка учасників регламентується «бальним етикетом». Бал завершується обов'язковим танцем для всіх, нагородженням переможців конкурсів і турнірів, головним призом, пам'ятними подарунками, жартівливими дипломами та почесними званнями.

Ми шукаємо таланти – вечір проводиться з метою виявлення здібностей вихованців для залучення до організаційного комітету з культурно-масової роботи.

Малі Олімпійські ігри – тривають 2 дні. У перший день на урочистій лінійці піднімають прапор, клянуться у справедливості та запалюють факел богині Феміді, розпочинаються змагання з бігу, стрибків. На другий день переважають командні змагання, проходить нагородження переможців, показові виступи найкращих, спортивні танці.

Міс Дюймовочка – конкурс, що проводиться серед дівчат.

Різноманітні завданні захоплюють дітлахів і вони по-справжньому вболівають за «своїх». «Зльоти мудреців», «Щасливий випадок», «Брейн - ринг», «Що, де, коли?» – цікаві програми для тих, хто бажає продемонструвати свої знання і здобути цікавий досвід.

День чистоти і здоров'я – у програмі: урочистий наказ короля чистоти Акурата, прибирання території, збір сміття, розважальна програма з визначенням переможців.

День колективного відпочинку батьків і дітей (батьківські дні) – у програмі: спортивні змагання, веселі концерти, у яких беруть участь діти та батьки.

Підготовку до проведення подібних заходів необхідно розпочинати з організації самоврядування.

Самоврядування – це самодіяльність, що спрямована на керівництво, розробку, прийняття і виконання рішень, від яких залежить життя і діяльність колективу. Це демократичний спосіб організації колективного (суспільного) життя.

Для того, щоб самоврядування стало реальним механізмом життєдіяльності і розвитку колективу, кожної особистості в ньому, необхідним є створення ряду умов і виконання наступних вимог:

– участь у самоврядуванні всіх членів колективу (дітей та дорослих), а не вузького кола активу та педагогів;

– самоврядування

– механізм постійної дії, а не тимчасова дія чи короткочасна гра;

– обов'язкова співпраця з органами самоврядування дорослих;

– підтримка вихованців на рівноправних умовах співпраці з ними;

– наділення учнів реальними правами і обов'язками, пов'язаними з прийняттям і реалізацією важливих рішень, які впливають на життя всього колективу;

– самоврядування не повинно перетворюватися у гру, вихованці мають відчувати реальні наслідки своїх дій;

– не обмежувати самоврядування окремими заходами (наприклад, днем самоврядування), важливо забезпечити реальну участь вихованців в організації та проведенні конкретних заходів, для чого адміністрація і педагоги повинні передавати частину повноважень дітям;

– організація різноманітних змістовних видів і форм роботи,що забезпечують утворення кращих умов (організаційних, психологічних, матеріальних, естетичних та інших) життєдіяльності дітей.

2.4. Особливості організації та проведення колективних творчих справ

Вагоме місце у сфері дозвілля займають колективні творчі справи (КТС). Форми колективних творчих справ:

Трудові справи: трудовий десант, трудовий рейд, трудова фабрика. У трудовій КТС вихованці здійснюють діяльність через працю-творчість. У центрі уваги вихователів – освоєння трудової культури, розвиток морального ставлення до праці, матеріальних скарбів нашого суспільства, до таких сторін навколишнього життя, які потребують практичного поліпшення і які можна вдосконалити або своїми силами, або допомагаючи іншим людям. Мета трудової КТС – збагатити знання дітей про навколишній світ, виробити погляди на працю як основне джерело

радісного життя, виховати прагнення робити свій внесок у поліпшення дійсності, а також уміння і звичку реально піклуватися про близьких людей, працювати самостійно і творчо. Збагачення вихованців трудовим досвідом відбувається у взаємозв'язку з іншими видами суспільно-цінної практики.

Пізнавальні справи: вечір веселих завдань, вечір-подорож, вечір розгаданих і нерозгаданих таємниць, місто веселих майстрів, захист фантастичних проєктів, розповідь-естафета, збори-диспут, турнір-вікторина, турнір знавців, усний журнал тощо.

Суть пізнавальної КТС – відкриття світу на радість і користь один одному. Тут на перший план виступає розвиток у школярів відношення до таких сторін життя, які недостатньо пізнані, сповнені таємниць, загадок, вимагають свого розкриття в колективному пошуку. Ще одна важлива роль пізнавальної КТС – формування потреби в пізнанні, свідомого, дієвого відношення до безпосередніх джерел відкриття світу: до книги, навчання, самоосвіти. Пізнавальна КТС володіє багатющими можливостями для розвитку у школярів таких якостей особистості, як прагнення до пізнання непізнаного, цілеспрямованість, наполегливість, спостережливість і допитливість, творча уява, товариська дбайливість, душевнащедрість. Наприклад, турнір знавців –пізнавальна справа-огляд, проводиться декількома колективами, кожен з яких по черзі організовує творче змагання (свій тур) між іншими учасниками. Турнір знавців можна проводити в класі (між ланками) або між класними колективами, а також між зведеними командами старших і молодших. Кількість турів дорівнює числу колективів, що беруть участь в турнірі (3-5, не більше). Кожен колектив є організатором одного з турів (проводить змагання між усіма іншими колективами), а в інших турах виступає як рядовий учасник змагань. Турнір знавців може проводитися за одним профілем або бути комплексним, коли кожен тур змагань має свій профіль. Наприклад, турнір знавців за участю чотирьох колективів може складатися з таких турів-змагань:

1) знавців математики;
2) знавців музики;
3) знавців рідного краю;
3) знавців медицини тощо.

Художні справи: кільцівка пісень, концерт-блискавка, ляльковий театр, літературно-мистецькі конкурси, турнір знавців поезії, естафета улюблених занять. Художня КТС найрізноманітніших варіантів дозволяє цілеспрямовано розвивати художньо-естетичні смаки дітей; зміцнює потяг до духовної культури, до мистецтва, потребу відкривати прекрасне іншим людям; пробуджує бажання випробувати себе у творчості; виховує сприйнятливість і чуйність; збагачує внутрішній світ дитини. Створюючи і втілюючи задум своїх художніх оглядів, в яких поєднуються драматизація і вірші, різні види образотворчої творчості, спів, музика і танці, школярі

застосовують (закріплюють, розширюють, поглиблюють) знання, уміння і навички, отримані на уроках, а також у позакласних і позашкільних заняттях –колективних та індивідуальних. Наприклад, кільцівка пісень – масова гра-огляд, учасники якої, складові кількох команд, по черзі (по колу) виконують пісні на обрану тему. Правила гри: кожна команда співає тільки один куплет (і приспів) і повинна виконувати його відразу ж після попередньої команди. Якщо команда зробила паузу більше 3-5 секунд або виконала пісню не на обрану тему, то за рішенням ведучих вона вибуває з гри; перемагає та команда, яка останньою виконала пісню на домовлену тему. Кільцівка пісень, присвячених спільно обраній темі, здійснює сильний емоційний вплив на учнів, згуртовує учасників у надихаюче, пізнавальне дійство.

Спортивні справи: весела спартакіада, спартакіада народних ігор, «Таємниця», «Слідопити» тощо. Найважливіша з виховних можливостей спортивної КТС полягає у розвитку у вихованців громадянського відношення до спортивно-оздоровчої сторони життя, до фізичної культури, до себе як до здорових загартованих громадян суспільства, готових до праці і оборони. Спортивна КТС допомагає виробити швидкість, спритність, витривалість, наполегливість, сміливість і мужність, колективізм і дисциплінованість. Зміцнення цих якостей, залучення до фізичної культури відбувається одночасно з розумовим (зміст справ), моральним (взаємовідносини учасників) і художньо-естетичним (оформлення, характер дій) розвитком. Наприклад, весела спартакіада – кілька коротких спортивних змагань, об’єднаних у формі творчої гри. Весела спартакіада прищеплює інтерес до спорту, розвиває спритність, винахідливість, влучність, вміння співвідносити свої дії з діями інших, орієнтуватися в обстановці і швидко приймати потрібні рішення. Ця КТС – хороший засіб підняття тонусу життя колективу, згуртування хлопчиківі дівчат, старших і молодших, дітей і дорослих.

2.5. Розробка сценарію виховного заходу

Будь-який сценарій виховного заходу має чотири основні складники: експозицію, розвиток дії (основний зміст), кульмінацію, фінал.

Сценарій ділиться на ряд епізодів (дій), які можуть вміщувати в собі ще дрібніші частини, які є відносно завершеними і «працюють» на розкриття основної думки конкретного епізоду. У процесі підготовки сценарію слід продумати, щоб кожен його епізод не повторювався не лише за змістом, а й за формою, характером, настроєм. Слід дотримуватись логіки розвитку й наростання дії завершення повного епізоду. Дія повинна підводити до кульмінації, в якій найяскравіше розкривається ідея сценарію.

Фінал будь-якого виховного заходу – надзвичайно важлива частина. Він повинен бути по-особливому емоційним, щоб стати найбільш сприятливим моментом для прояву активності і учасників, і виконавців. Поширеною формою фіналу є об'єднані виступи виконавців і присутніх. Колективне виконання пісні, клятва, звернення, марш, покладання квітів тощо.

Щоб відібраний для сценарію матеріал перетворився на сюжет, необхідно не лише побудувати цікаві епізоди, а й знайти зв'язок між ними, створити органічні переходи від одного до іншого.

Прийоми активізації залежать від теми сценарію, від його структури, як от:

а) безпосереднє звернення до присутніх;

б) розміщення виконавців серед глядачів;

в) словесна активізація: запитання ведучого–відповіді слухачів;

г) фізична активізація;

д) гра.

Без сумніву, слід застосовувати лише ті прийоми активізації, які підсилюють звучання теми та органічно вплітаються в хід сюжету. Художні вистави, вечори, літературні свята дають змогу використати могутню силу мистецтва живого слова з метою морального та естетичного виховання школярів. Слід проєктувати виховні заходи так, щоб у них заздалегідь передбачався сильний емоційний вплив.

2.6. Гурткова робота в літніх таборах відпочинку

Основні завдання гурткової роботи в літньому таборі відпочинку спрямовані на: поглиблення і розширення кругозору учнів; задоволення їхніх пізнавальних запитів та інтересів; розвиток творчих здібностей дітей; формування практичних умінь і навичок.

Гурток передбачає спільність дітей, об'єднаних значущою для них метою, де максимально повно забезпечуються належні умови для реалізації їх інтелектуального, духовного і фізичного розвитку, відбувається процес соціалізації через адаптацію до умов реального життя, а також здійснюється реалізація творчого потенціалу вихованців.

Педагогічна цінність гурткової роботи полягає в тому, що вона задовольняє різноманітні інтереси, активізуючи пізнавальну діяльність учнів. Зазвичай, гуртки організовуються для поглибленого вивчення цікавого для дітей теоретичного чи практичного матеріалу, розкриттю їх задатків і нахилів, талантів та обдарувань, задоволення потреб учнів у професійному самовизначенні.

Предметні гуртки спрямовані на поглиблення знань зі шкільних предметів. Щоб зацікавити учнів, гурткам нерідко дають інтригуючі назви,

як от: «У світі природи», «Математичний вузлик», «Маленький літератор», «Машина часу», «Екскурсоводи-краєзнавці», «Юний поет», «Юний інформатик», «Ерудит», «Екологія людини», «Хімія їжі» та ін. Члени предметних гуртків беруть участь у масових виховних заходах, тематичних вечорах, конкурсах, олімпіадах, тижнях і місячниках знань, випускають стінгазети, альманахи. Це сприяє поглибленню знань і підвищує інтерес до навчальних предметів.

До прикладу, популярними є гурткові заняття з образотворчого мистецтва. Мета гурткових занять з образотворчого мистецтва: формування в учнів особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва, інтересу до народної декоративно-ужиткової творчості, розвиток художніх здібностей, смаків, образного мислення, стимулювання творчого потенціалу, виховання потреби в особистісній творчій самореалізації. Гурток з образотворчого мистецтва спрямований на вирішення наступних завдань:

– засвоєння знань про особливості художньо-образного мистецтва;
– оволодіння художніми вміннями та навичками практичної діяльності;
– збагачення емоційно почуттєвої сфери;
– стимулювання бажання дітей вчитися творчо;
– розвиток творчого мислення школярів.

Програма повинна значно розширюють об’єм навчального матеріалу, який вивчають на уроках. Значно ширше рекомендується використовувати різноманітні образотворчі матеріали. В гуртках образотворчого мистецтва учні мають змогу отримати більш ґрунтовні знання в галузі історії мистецтва, наочно познайомитися з творами образотворчого мистецтва різних видів і жанрів, створювати альбоми творчості художника. В гуртках діти можуть опрацьовувати елементи графічного мистецтва, працювати плакатними перами, оформлювати настінні газети, листівки, плакати. Важливе виховне значення має організація виставок художніх робіт учнів, конкурсів на кращий дитячий малюнок, годин спілкування з мистецтвом, художньо-мистецьких вікторин. Шкільні виставки дитячих робіт знаходять свій подальший розвиток у міських, обласних та всеукраїнських виставках дитячого малюнка.

Гуртки художньої самодіяльності дають можливість школярам займатися аматорською діяльністю, відроджувати традиції народно-побутового мистецтва. Діти залучаються до художньої творчості (танцювальні, театральні, драматичні, хореографічні, хорові, музичні, вокально-інструментальні, фольклорні заняття, декоративно-прикладного мистецтва тощо). Наприклад, «Ляльковий театр», «Гурток народної пісні», «Гурток гри на музичному інструменті», «Графіка», «Юні флористи», «Бісероплетіння», «Витинанка», «Вишиванка», «Рукоділля», «Майстерня мякої іграшки», «Тістопластика», «Сувенір» та ін.

Гуртки технічної творчості допомагають учням оволодіти й поглибити свої технічні знання, розвивають та вдосконалюють уміння і навички експериментування, моделювання, конструювання («Юний аніматор», «Початкове технічне моделювання», «Паперова пластика» тощо).

Спортивні секції.Спортивні секції створюються для учнів, які бажають займатися певним видом спорту. Вони покликані пропагувати здоровий спосіб життя, сприяти розширенню форм дозвілля, зміцненню фізичних можливостей організму на фоні негативного впливу довкілля на здоров'я дитини, забезпечувати повноцінний розвиток учнівської молоді. Сюди відносять такі секції: волейболу, спортивної гімнастики, художньої гімнастики, фігурного катання, занять з шахів і шашок, великого та настільного тенісу, плавання, акробатики, занять з бадмінтону, баскетболу, футболу, спортивного орієнтування, волейболу, фехтування, дзюдо, самбо, боксу, тощо.

Характерною особливістю гурткової роботи є те, що вона не регламентується обов'язковими програмами, що надає їй гнучкості і дозволяє краще враховувати прагнення кожної дитини.

2.7. Вимоги до звітної документації

Після завершення основного етапу практики здобувач освіти обробляє зібраний матеріал і оформляє **звітну документацію :**

1. Щоденник практики з відгуком та оцінкою роботи практиканта, підписаного керівником від бази пратики і завіреного печаткою
2. Письмовий звіт здобувача освіти про проходження практики.
3. Папка з матеріалами практики (план-сітка та загоновий куточок, конспекти заходів, дидактичні матеріали, наочні посібники тощо, фотозвіт).

Вимоги до оформлення звіту:

1. Титульний аркуш (із вказівкою назви коледжу, даних про здобувача освіти, керівника практики від коледжу, інших відомостей), підшивається до звіту як його перший аркуш.
2. Основна частина звіту, в якій зазначається:

– терміни проходження практики;

– назва літнього табору відпочинку, де здобувач освіти проходив практику (його коротка характеристика та специфіка діяльності);

– які умови були створені керівництвом літнього табору для проходження практики;

– зміст роботи, яка була виконана здобувачем освіти за період проходження практики, послідовність та особливості її виконання;

– труднощі (теоретичного та практичного характеру), які виникали у здобувача освіти за час проходження практики;

– пропозиції щодо покращення організації та проведення практики.

Звіт про проходження практики, повинен бути надрукованим, а всі матеріали, докладені до нього – підшиті й пронумеровані.

Не підшивається, а додається до звіту заповнений щоденник практики. Обсяг звіту про виконання програми практики, повинен складати не менше чотирьох сторінок (*друкований текст на листках формату А4, набраного у редакторі MS Word. Поля: ліве –3,0 см; праве –1,5 см; верхнє – 2,0 см; нижнє –2,0 см. Гарнітура: Times New Roman 14 пт. Інтервал між рядками – «1,5»)*

2.8. Форми контролю та критерії оцінювання результатів проходження практики

Поточний контроль за якістю знань та вмінь здобувачі освіти, застосуванням набутих практичних навичок здійснюється керівниками практики постійно впродовж усього терміну проходження практики у формі порад, консультацій, пояснень тощо. Перевірка дає можливість з'ясувати, якими професійними якостями оволодів кожен здобувач освіти, виявити недоліки та окреслити шляхи їх подолання. Важливою формою контролю також є самоконтроль.

Підсумковим контролем є диференційований залік (захист практики), який проводиться під час конференції за результатами проходження практики. Учасники конференції виступають з пропозиціями щодо вдосконалення організації виховної роботи, дозвілля для дітей влітку, підготовки та проведення літньої практики в таборі відпочинку.

Підсумкова оцінка визначається на основі середньозваженого балу, що складається із суми оцінок за виконання програми практики, які виставлені керівником практики від бази практики, керівником практики від коледжу та за підсумком усного захисту перед комісією основних положень, які входять до програми практики.

Розподіл вагових коефіцієнтів при оцінюванні проходження практики

Оцінка керівника практики від бази практики	**Оцінка керівника практики від коледжу**	**Захист практики (диференційований залік)**
оцінка за національною калою	оцінка за національною шкалою	оцінка за національною шкалою
$k_1=0,2$	$k_2=0,6$	$k_3=0,2$
$\sum k_i=1$		

Критерії оцінювання знань і вмінь здобувачів освіти

Оцінка	Рівень компетентності
«відмінно» 90-100 (A)	Здобувач освіти своєчасно подав звітну документацію про літню практику керівнику практики від коледжу; всі розділи звіту відповідають вимогам робочої програми з літньої практики; звіт оформлено акуратно, з дотриманням діючих правил; звіт здано та захищено в термін; при захисті звіту на питання дана повна, чітка і глибоко аргументована відповідь; не було порушень трудової дисципліни по місцю проходження літньої практики; відгук керівника практики від бази практики на здобувача освіти – позитивний; оцінка керівника практики від бази практики – «відмінно».
«добре» 82-89 (B) 75-81 (C)	Здобувач освіти своєчасно подав звітну документацію про літню практику керівнику практики від коледжу, але деякі матеріали не відповідають вимогам оформлення звітної документації; всі розділи звіту відповідають вимогам робочої програми з практики в таборах відпочинку; звіт оформлено акуратно, з дотриманням діючих правил, але є декілька не грубих помилок; звіт здано та захищено в термін; при захисті звіту на питання дана повна, чітка, але не досить обґрунтована відповідь; не було порушень трудової дисципліни по місцю проходження практики; відгук керівника практики від бази практики на здобувача освіти – позитивний; оцінка керівника практики від бази практики – «відмінно» або «добре».
«задовільно» 69-74 (D) 60-68 (E)	Здобувач освіти своєчасно, але не в повному обсязі подано звітну документацію про практику в таборі відпочинку керівнику практики від коледжу; не всі розділи звіту відповідають вимогам робочої програми з літньої практики; звіт оформлено не акуратно, є декілька грубих помилок; звіт захищено не в термін; при захисті звіту на питання дана не чітка відповідь; не було порушень трудової дисципліни по місцю проходження практики в таборі відпочинку; оцінка керівника практики від бази практики – «задовільно» або «добре».
«незадовільно» 35-59(FX) 1-34 (F)	Здобувач освіти несвоєчасно або не в повному обсязі подано звітну документацію про практику в таборі відпочинку керівнику практики від коледжу; розділи

	звіту не відповідають вимогам робочої програми з практики в літньому таборі; звіт оформлено не акуратно, без дотримання діючих правил; звіт здано та захищено не в термін; при захисті здобувач освіти не відповідав на питання; були порушення трудової дисципліни по місцю проходження практики; відгук керівника практики від бази практики на здобувача освіти – негативний; оцінка керівника практики від бази практики – «незадовільно».

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні джерела

1. Бібік Н. М. Нова українська школа: порадник для вчителя / під заг. ред. Н.М.Бібік. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
2. Гайдук О. С. Організація культурно-дозвіллєвої діяльності молоді. Ужгород: ООМЦК, 2020.15 с.
3. Дудіцька С. П. Програмування фізкультурно-оздоровчих занять: навч. посібник. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 218 с.
4. Єнін О.В. Є Настільна книга вожатого табору відпочинку: навч.-метод. посібник. Харків : Вид. група «Основа», 2008. 128 с.
5. Закон України «Про освіту». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
6. Закон України «Про фахову передвищу освіту». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text
7. Інструктивно-методичні матеріали з питань організації відпочинку та оздоровлення дітей / упоряд. Л. А. Герасимчук, З. О. Чернега. Хмельницький, 2007. 132 с.
8. Карасєвич С. А., Карасєвич М. П. Рухливі ігри та ігрові вправи: навчальний посібник. МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2019. 146 с.
9. Лаппо В. В. Методика виховної роботи в літніх оздоровчих таборах: навч. посіб. Івано-Франківськ: НАІР, 2012. 299 с.
10. Максимчук В. М. Організація роботи літнього пришкільного табору. Київ: Шкільний світ, 2013. 94 с.
11. Методичні рекомендації з педагогічної практики (в літніх оздоровчих таборах) / Укладачі Т. С. Гужанова, Н. Ю. Рудницька. 2-ге вид., перероб. і доп. Житомир, 2019. 40 с.
12. Паскаль О. В. Система культурно-дозвіллєвої роботи: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Одеса: Університет Ушинського, 2022. 146 с.
13. Педагогічна (дозвіллєва) практика: методичні рекомендації щодо організації і проведення практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта денної та заочної форм навчання / укладачі Т. Молнар, Н. Брижак. Мукачево: МДУ, 2023. 58 с.
14. Петрук В. В. Організація дозвілля в закладах освіти та рекреації: методичні рекомендації щодо виконання практичних робіт та самостійної роботи студентів. Луцьк. 2022. 38 с.

15. Пащенко М. І., Резніченко І. Г. Виховна робота в літніх оздоровчих таборах: навчально-методичний посібник. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2016. 154 с.
16. Плахтій Д.П., Савчук А.М. Безпека життєдіяльності в запитаннях і відповідях: навчальний посібник. Вид. 2-е доп. і перероб. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2010. 248с.

Допоміжні джерела

1. Бахомент С., Денис Н. Виховна робота в сучасному дитячому оздоровчому закладі (навчально-методичний посібник з питань оздоровлення і відпочинку дітей). Луцьк, 2009. 108с.
2. Безлюдна Н. В., Пащенко М. І. Педагогічна практика в літніх оздоровчих таборах : посібник. Умань, 2009. 168 с.
3. Белікова В.В. Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / за заг. ред. О.Е.Коваленко. Харків: УІПА, 2015. 43 с.
4. Веселі канікули / упоряд. Н. В.Настенко, Г. А. Каліберда, Л. Л. Халецька, В. О. Сліпак. Полтава: ПОІППО, 2007. 34 с.
5. Долгая Н.В. Методичні рекомендації щодо організації та проведення літньої педагогічної практики студентів ІІІ курсу. Кривий Ріг: КДПУ, 2008. 64 с.
6. Жабо Т.В., Кузнєцов А. М. Студент-практикант в оздоровчому таборі: навч. посібник. Кіровоград: Код, 2006. 156 с.
7. Ігри та розваги для дітей: У допомогу педагогам-організаторам шкіл, літніх оздоровчих таборів, дитячих громадських організацій / упор. Р.В. Андрієвська, Т.І. Мосейчук. Житомир, 2000. 64 с.
8. Казанова Н.В. Літня педагогічна практика в оздоровчих таборах: методичний посібник. Хмельницький: Вид-во ХГПА, 2009. 96 с.
9. Ковальчук Н.М. Організація і методика фізичного виховання в дитячому оздоровчому таборі. Луцьк: Надстир'я, 2007. 140 с.
10. Літня педагогічна практика: метод. реком. / укладач: Н. В. Казакова. Хмельницький: Вид-во ХГПІ, 2009. 67 с.
11. Марафон дитячого дозвілля: навч.- метод. посіб. / ред. Л. О. Дубровська. Ніжин : Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2007. 315 с.
12. Миргородська Т. Дитячий оздоровчий табір. *Початкова школа*. 2006. № 21. С. 24 -30.
13. Організація відпочинку та оздоровлення дітей: концепції, технології, досвід / О. В. Биховська, В. М. Горбинко, Ж. В. Петрочко та ін. Київ: Державний інститут проблем сім'ї та молоді, 2004. 208 с.
14. Педагогічна практика: навчально-методичний посібник / уклад. А.В.Іванченко, О.А. Дубасенюк, А.А. Сбруєва, О.Є. Антонова. Житомир: Житомир. держ. ун-т, 2015. 126 с.

15. Шелестова Л.Дозвілля школярів: ігри, конкурси, розваги / упоряд.: Л.Шелестова, Н. Чиренко, Н. Чернякова. Київ: Шкільний світ, 2012. 126 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Всеукраїнський портал «Початкове навчання». URL: http://www.nachalka.com.ua.
2. Всеосвіта. URL : https://vseosvita.ua/news/200-storinok-pro-nus-2302.html
3. Освітній сайт «Шкільна освіта». URL: http://www.school.edu-ua.net/
4. Освітній портал «Острів знань» URL: http:// www.ostriv.in.ua.

ДОДАТКИ

Додаток А

ОРІЄНТОВНІ НАЗВИ ТА ДЕВІЗИ ДИТЯЧИХ ЗАГОНІВ

Назва	**Девізи**
„Веселка”	Веселко, веселко, із сонця й води, ми чуйними, добрими будемо завжди”
„Дружні”	„У морі хвиль ми почуємо знов: віримо в щастя, надію, любов”
„Лідер”	„Кожне діло треба знати, як скінчити, як почати”
„Берегиня”	„Берегиня роду і життя. В родині кожній щастя берегла”
„Червона калина”	„Червона калина хай піснею лине”
„Котигорошко”	„Як будеш сміливим і вправним усюди, Тебе шануватимуть, знатимуть люди”
„Смішинки”	„Ми веселі, жартівливі, любимо пісні і сміх, Свою радість на дозвіллі Ділим порівну на всіх”
„Капітошки”	„Криниці людяності, чисті і святі. Вода цілюща треба кожному в житті”.
„Барвінчата”	„У барвінковій країні дуже добрі й чемні діти. Гей, малята поспішайте, в цю країну вирушайте!”
„Трудівничок”	„Вмію прясти, вмію шити, якось буду в світі жити”
„Козаки”	„З давніх-давен захисник Батьківщини, Лицар славетний з степів України”
„Громада”	„Будем дбати, шанувати прадавні криниці”
„Веселка”	„Хай у кожному серці, наче сонячна мрія, заспіває веселка на добро і надію”

Додаток Б

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ФОРМ ТА ВИДІВ РОБОТИ В ЛІТНЬОМУ ТАБОРІ ВІДПОЧИНКУ

1. Краєзнавчі заходи

– «Легенда про моє село» (краєзнавчі конкурси, ігри, інсценізація легенд про виникнення назв рідного села чи міста);
– «Дорогами рідного краю», «Природа Карпат»;
– «Чари рідного краю» (заочні подорожі);
– «Тут все священне, все твоє, бо зветься просто рідним краєм» (тематичний вечір);
– «Річки нашої місцевості» (подорожі, заочні подорожі, виготовлення фотоальбомів);
– «Забуті пісні рідного краю» (музична вітальня);
– «Намалюй свій край» (конкурс малюнків місцевих краєвидів).

2. Націанально-патріотичні заходи

– «Сини української землі» (тематичний вечір-портрет);
– «Пам’ятаймо, чиї ми сини» (тематичний вечір);
– «Нащадки пам’ять бережуть» (історична конференція);
– «В шанобі голову схилю» (вечір-реквієм);
– «Пам’ятайте їх імена» (вечір-зустріч);
– «Історії звитяжні сторінки» (історичний урок);
– «Герої і подвиги» (вечір-спогад ветеранів війни);
– «Люди з легенди», «Козацькі звичаї» (цикл бесід)

3. Інтелектуальні заходи

– «Чарівна ніч на книжковій полиці» (пізнавально-ігрове свято);
– «Казковий КВК» (програма для молодших школярів);
– «Лабіринти вибору» або «Ярмарка професій»
– «Інтелектуальний марафон» (конкурсно-розважальна програма)
– «Аукціон знань» (конкурсна шоу-програма)
– «Гроші-грошенята.З історії грошових одиниць України» (інтелектуально-розважальна програма).

4. Заходи для пропагування здорового способу життя

– «Дні здоров'я» (вечір-диспут для дітей та підлітків);
– «Паліть на здоров'я» (бесіда про шкідливість паління);
– «Срібний котел дурману» (бесіда про боротьбу з наркотиками);
– «Їстівне-неїстівне» (урок здорового харчування);
– «Мій салат –найсмачніший!», «Фрукти й овочі для нас – вірні друзі повсякчас» (свято літнього салату);
– «Пити чи... жити!» (виступ агітаційно-художньої бригади);
– «Ярмарок солодощів».

5. Екологічні заходи

– «Краєвиди рідного села», «Картини рідної природи», «Стежками рідного краю» (походи);
– «Рослини моєї місцевості», «Фруктові дерева нашого саду» (вікторини);
– «Якось влітку опівдні» (поезії про рідну природу);
– «Чарівний сад» (літературно-музична ігрова програма на теми довкілля);
– «Не зашкодь природі» (диспут про боротьбу з порушниками природи);
– «Живий струмочок» (екологічна екскурсія);
– «Поговоримо про птахів», «Птахи –наші пернаті друзі»,
– «Допоможи птахам» (бесіди про пернатих друзів);
– «Переможемо злий вогонь» (бесіда);
– «Подорож на чарівну галявину» (пізнавальна екскурсія до лісу);
– «Ми – юні охоронці природи» (екологічний брейн-ринг);
– «Ходить гарбуз по городу» (овочеві, фруктові карнавали).

6. Етичні заходи

– «Урок ввічливості» (пізнавально-розважальна програма);
– «Твій зовнішній вигляд» (пізнавальне заняття);
– «Культура поведінки у сім'ї» (бесіда);
– «Шануй батька-матір» (родинне свято);
– «Як працювати над собою» або «Що таке самовиховання» (диспут);
– «Треба –хочу –не можна» (диспут);
– «Відповідальність –міра добра і зла» (бесіда).

7. Фізкультурні та спортивні заходи

– «Сюрпризи з мотузками» (конкурсна програма з нитками, мотузками, канатами), «Спритні, дужі, небайдужі» (спортивно-розважальні програми);

– «Танцювальний марафон», «Будь першим» (спортивно-ігрова естафета);

– «Місцеві олімпійські ігри», «Ось так ми!» (веселі спортивні естафети);

– «Веселий м'яч» (спортивна розважальна програма);

– «Діалог-змагання скакалки та обруча» (конкурсно-ігрова програма);

– «Щоб бути швидким, щоб бути спритним» (веселі старти);

– «Посвята в туристи» (конкурсно-розважальна програма);

– «Веселий світлофор» (тематична ігрова програма).

8. Конкурсно-розважальні (мистецькі) заходи

– «Привіт сонце, привіт літо!» (свято відкриття сезону канікул, з елементами імпровізованого концерту працівників культури, батьків, дітей);

– «Канікули! Свято щодня!» (танцювально-розважальна програма);

– «Розкажи мені про себе» або «Давай познайомимось, друже» (вечір-знайомство);

– «Веселий потяг» (гра-марафон), «Чим ми не детективи» (гра-пошук);

– «Віват, літо!» (концерт);

– «Так просто дарувати дітям щастя» (розважальна програма);

– «Сім кольорів дитинства» (розважальна програма);

– «Свято посмішки» (конкурси на наймилішу посмішку);

– «Балаганчик дитинства» (ігрове шоу);

– «Конкурс фантазерів» (конкурсна програма);

– «Сучасні мелодії» (шоу-дискотека);

– «Чарівний світ мистецтва», «Фарби літа» (конкурс);

– «Пан + Панночка», «Міні-міс», «Міс перлинка», «Лицар тижня» (розважальні шоу програми);

– «Казкова країна дитинства» (конкурс обдарованих дітей);

– «Пісенні таланти» (пісенний конкурс);

– «Заспіваймо пісню веселеньку» (конкурси пісень)

Додаток В

МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ З ОРГАНІЗАЦІЇ ІГОР В ЛІТНЬОМУ ТАБОРІ ВІДПОЧИНКУ

1. Підбір та використання ігор мають відповідати вирішенню конкретних виховних завдань та забезпеченню змістовного дозвілля дітей.

2. При виборі гри слід враховувати:

- вікові та індивідуальні особливості дітей;
- бажання та настрій дітей;
- умови проведення та наявність необхідного інвентарю.

3. З новим колективом слід розпочинати з ігор добре вам знайомих, в яких ви можете стати лідером, набути авторитет.

4. Перед початком гри в доступній формі ознайомте учасників з правилами, порядком проведення гри та очікуваним результатом.

5. У разі поділу на команди, вибору ведучих, капітанів тощо скористайтеся жеребкуванням або лічилками.

6. Для дотримання дисципліни та порядку при проведенні гри використовуйте, у разі необхідності, умовні сигнали: свисток, помах руки (прапорця), зупинку музичного супроводу, оплески тощо.

7. Ваше місце в грі повинне бути активним: безпосередня участь, ведучий, капітан команди, болільник тощо.

8. Вносьте в гру елементи романтики, загадковості, несподіванки, творчості.

9. По завершенню гри слід оголосити результати та провести аналіз. Потрібно відзначити не лише переможців, але й переможених.

Види ігор :

1. Ігрові форми знайомства

«Міні-презентація».

Учасники представляються по черзі по колу. Першим говорить про себе едучий: «Мене звати Олександр. Я люблю самовдосконалення». Другий учасник, методом «снігової кулі», повторює: «Олександр – самовдосконалення», і заявляє про себе: «Тетяна, люблю читати» і так далі, по колу.

«У якому ти сьогодні образі?».

Учасники по колу розповідають про свій образ. Це може бути асоціація із квіткою, твариною, погодою, казковою істотою, фруктом, овочем, предметом побуту, музичним інструментом. У цій грі важливо не тільки «У якому ти сьогодні образі?», а ще й аргументація –«Чому?»

«Відкрий таємницю імені».

Кожний по черзі розповідає легенду про власне ім’я, що воно означає, чому йому дали саме це ім’я.

2. Колективні ігри

«Стильна казка».

Показати казку «Колобок» у жанрі мелодрами, бойовика, оперети, рекламного блоку тощо.

«Розв'яжи і зав'яжи» (естафета).

Під час цієї естафети одні мають розв'язати, а інші –зав'язати на стільці бантик.

«Що навколо?»

Гра на розвиток уваги. Діти називають по черзі, не повторюючи, і перевіряючи один одного, що навколо дерев'яне, скляне, смачне, солодке тощо.

3. Ігри з розвитку мислення

«Що і для чого».

Хто більше назве варіантів застосування звичайних речей. Наприклад, учки або серветки. Обраний предмет передається по колу і кожен, одержавши його, називає, як ще нестандартно можна використовувати даний предмет. Так предмет може пройти по колу двічі-тричі. Коли варіанти вичерпуються, уводяться тимчасові обмеження (наприклад, до трьох рахунків), і якщо за цей час гравець не придумав відповідь, він вибуває із гри. Переможця наприкінці нагороджують цим предметом або іншим призом.У пошуку нових варіантів дітям можуть стати у пригоді різні комбінації із прийменниками (у, над, під, анти, супер тощо).

«Відгадай-но!»

Визначте за допомогою запитань, на які можна відповісти тільки «Так» або «Ні», який предмет лежить у кишені (сумці)?Просто вгадуючи, ми довго не зможемо вийти на правильний варіант, а от якщо вгадувати за алгоритмом, то можна виховувати культуру мислення, учитися ставити правильні запитання.

4. Ігри у приміщенні

«Риба, звір, птах».

Діти стоять у колі. Ведучий проходить мимо дітей, повторюючи три слова: «Риба, звір, птах», потім зненацька зупиняється перед ким-небудь і оворить: «Риба». Той повинен назвати яку-небудь рибу. Хтовідповість неправильно, виконує номер художньої самодіяльності.

«Кінострічка».

Давайте пограємо в таку гру. Розподілимось на команди – кожна за ротилежними сторонами стола. Ведучий оголошує назву кінофільму, що зараз створюватиметься кожною командою (по-черзі). Учасник першої команди, який сидить скраю, повторює назву фільму і називає наступне слово (обов'язково іменник), що визначає ту картину, яку він уявляє. Наприклад. «ліс... (Другий учасник команди повторює сказане і додає своє слово, розвиваючи сюжет) ліс, вогнище...».Так накопичуються слова-кадри. Кожен учень повторює всі слова, сказані до нього, і додає нове. Через певну

кількість кругів в сценарії має настати логічний кінець (наприклад, через два круги). Отже, по черзі, у кожній команді створюють свій варіант фільму. Гра проходить у два круги в кожній команді. Ведучий оцінить сценарій.

«Оживлені» картинки.

Увага! Розбийтесь на дві команди. Кожна команда придумує сюжет своєї картинки в секреті від іншої. Потім кожна команда показуватиме німу сцену за своїм сюжетом.Отже, команди, будь-ласка, готуйте свою пантоміму і відразу вирішіть, хто буде першим. Для показу пантоміми відводиться 15 секунд. Почали! А тепер обговоримо її. Команда-суперниця пояснить, що побачила вона. А потім, будь-ласка, глядачі, яка ваша версія побаченого. Аналогічно відбувається обговорення другої пантоміми. Виграє та команда, яка точніше відгадала і яка краще показала. Та ж команда, яка програла, запрошує переможців на танець.

5. Ігри на свіжому повітрі

«Шуліка і квочка».

Гравці стають один за одним і тримають за пояс тих, хто стоїть попереду. Перший в ланцюгу зображує «квочку», решта - «курчат». Один із гравців «шуліка». Вона намагається схопити курчатко, яке стоїть останнім, квочка ж всіляко перешкоджає цьому, перегороджуючи «шуліці» шлях розведеними в сторони руками. Усі гравці допомагають квочці, переміщуючись по майданчику так, щоб кінець ланцюжка знаходився якомога далі від «шуліки».Якщо «шуліці» вдається вхопити «курча», гра припиняється. Вибирають нових «шуліку» і «квочку». Якщо «шуліці» довго не вдається домогтися перемоги, її замінюють іншим гравцем.

«Мисливець і сторож».

Із гравців обирається «сторож» і «мисливець». «Сторож» стає посередині майданчика. Біля нього креслять коло діаметром 2 м. Решта гравців – «звірі», що розбігаються по майданчику у різних напрямках. «Мисливець» бігає за ними, намагаючись кого-небудь осалити (заплямувати). Спійманих відводять у коло під охорону «сторожа», їх можна виручати. Для цього достатньо доторкнутися до випрямленої руки стоячого в колі (переходити за лінію кола спіймані не можуть). Але, якщо «сторож» чи «мисливець» заплямує визволителя, він сам відправляється в коло.

«Виклик».

Гравці діляться на дві команди і стають шеренгами, одна напроти другої на відстані 20-25 м. По черзі кожна команда відсилає до противника по одному із своїх гравців. Кожний гравець другої команди повинен при цьому простягнути вперед праву руку. Гравець, який підійшов, б’є по руці тричі одного або по одному разу трьох гравців. Той, на кого припав третій удар, повинен спіймати противника. Якщо йому це вдається, він бере супротивника в полон і ставить за собою, якщо це не вдається, то сам іде у полон. Перемагає та команда, в якої до кінця гри буде більше полонених.

Навчально-методичне видання

ЛІТНЯ ПРАКТИКА В ТАБОРАХ ВІДПОЧИНКУ

методичні рекомендації до організації та проведення виробничої практики

для здобувачів фахової передвищої освіти
спеціальності 014.13 «Середня освіта (Музичне мистецтво)»
ОПС «фаховий молодший бакалавр»

Укладачі:
Дмитро ГРЕГІРЧАК, Надія ШЛЯХТА

Тираж 10 пр.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26
тел./факс +380-3131-21109
Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua
E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua
Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: http://dspace.msu.edu.ua:8080
Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: http://msu.edu.ua/library/